

A codex kötése egykoru préselt barna bőr.

A horvát tudósok közül e két codex tanulmányozásával, tudtunkkal Dr. Račky János és Kukuljevics Iván foglalkoztak tüzetesebben, ismertetéseik azonban ekkoráig publicálva nincsenek.

FINN BIBLIOGRAPHIA.

Éjszaki rokonaink, a finnek jó példával jártak előttünk: ők már bírják 333 éves irodalmuk lehetőleg teljes bibliographiáját, a mi nálunk még csak pium desiderium. A finn irodalmi társaság kiadványainak 57. részét képezi az érdekes szakmunka, melynek czíme: »Suomalainen kirjallisuus 1544—1877. A akkosellinen ja aineen mukainen luettelo. — La littérature Finnoise 1544—1877. Catalogue alphabétique et systématique. Helsingissä, Suomalaisen kirjallisuuden seuran kirjapainossa, 1878. 8-r. XIV és 264 l. A munka összeállítója, Vasenius Valfrid az előszóban számot ad forrásairól. Első sorban használta Pipping F. W. nagy munkáját: »Förteckning öfver i tryck utgifna skrifter på finska. — Luettelo suomeksi präntätystä kirjoista«. (Helsingfors 1856—1857. mely magában foglalja a finn nyelven nyomtatva megjelent műveket 1855-ig, s melyről a híres bibliographus Petzholdt úgy nyilatkozott, hogy egy irodalomban sincs ennél teljesebb bibliographia. Az 1855 óta megjelent műveket legnagyobb részt a helsingforszi egyetemi könyvtár szolgáltatta neki, melynek a törvény szerint minden könyvnyomtató köteles minden nyomtatványból egy példányt beküldeni. Ezenkívül azonban egyéb forrásokat is használt a hiányok kipótlására, s ez alkalommal néhány oly munkát is talált, melyek Pipping bibliographiájából kimaradtak. Az anyag összelevén gyűjtve, Vasenius azon volt, hogy kitudja a névtelenül megjelent művek szerzőit; mire nézve Pippingben igen keveset találhatott. Kutatásai sikeresek voltak, úgy hogy a finn nyelven megjelent fordítások szerzőit, vagy legalább eredetijét nagyobb-részt kitudta.

A munka két részre oszlik: az elsőben betűrendben, a másodikban pedig szakokszerint vannak a művek felsorolva. Ki

vannak azonban zárva a törvények, törvényjavaslatok, bizottsági jelentések, árszabályok, hírlapok, naptárak, s végre azon művek, melyek kizárólag egy községre, társaságra, vagy egyes személyre vonatkoznak. Ki vannak még zárva az egy levélnél kisebb terjedelmű nyomtatványok is. A munkák a betűrendes részben szerzőjük neve vagy álvene, illetőleg a cím első szava szerint vannak rendezve. Meg van említve: a szerző, a munka címe, nyomtatási helye, ideje, a könyvnyomtató műhely, az alak, és a lapok száma, a kiadó, s a mű ára. — A szakszerű részben az egyes szakokon belül időrendben vannak a munkák felsorolva. A főszakok a következők: 1. Gyűjteményes munkák, folyóiratok. 2. Hittudomány. 3. Jog, politika, nemzetgazdaság. 4. Földrajz, néprajz, statistika. Történelem és régiségtudomány. 6. Nyelvtudomány. 7. Szépirodalom. 8. Irodalomtörténet. Költészettan, szépművészetek. 9. Lélektan, neveléstan, erkölcsstan. 10. Mennyiségtan. 11. Természettudományok. 12. Orvostudomány. 13. Gazdaságtan. Ezen főszakok mindegyike több alszakra oszlik.

Az »Uusi Suometar« című helsingforszi hírlap, mely vezércikkében ismerteti ezen bibliographiát, érdekes statistikai kimutatást közöl a finn irodalomról. Ebből látni, hogy az utóbbi két évtized alatt derék rokonaink mily buzgalommal láttak az irodalom műveléséhez, mert az utóbbi húsz év alatt kétszer annyi finn munka jelent meg, mint 1856. előtt, azaz több mint három század alatt. 1856-ban, mint Pipping munkájából látható, a finn irodalom 625 műből állt; ehhez azóta 1219 mű járult, tehát összesen van 1844. Legnagyobb számmal vannak: az egyházi beszédek és a regények s elbeszélések.

A minket különösebben érdeklő munkák közül megemlíthetjük Al m b e r g (Jalava) Antal ismeretes művét hazánkról: »Unkarin maa ja kansa«; továbbá egy kevésbé ismeretes művet Blomstedt Oskartól a mi legrégebbi nyelvemlékünkéről: »Halotti Beszéd ynnä sen johdosta vertailevia tutkimuksia Unkarin, Suomen ja Lapin kielissä«. (Helsingissä 1869.) — A fordítások közt ott találjuk Hevesi Lajos művét, a »Jelky András kalandjait: »Räätälinkisälli Andreas Jelkym merkilliset elämänvaiheet neljässä maailman-osassa.« — Azután Jókai »Carinus«-át, melyet Päivärinta J. fordított le; »A bujdosó naplóját«: »Pakolaisen päiväkirja.« — Tóth Ede népszínművét, a »Falu

rosszát« (»Kylän heittiö«), Jalava fordításában. — Végre Zsoldos Ignác egy művét (»Siveyden oppi kansan hyödyksi,«) Keldán A. fordításában.

Ismertetésünket azon óhajjal zárjuk be: hogy mi is mennél előbb kövessük finn rokonaink példáját, és készítsük el irodalmunknak lehetőleg teljes bibliographiáját. Dr. Sz. 7.

XVII. ÉS XVIII. SZÁZADBELI (1601—1709.) MAGYAR NYOMTATVÁNYOK, MELYEKNEK JELENLEG EGY PELDÁNYA SEM ISMERETES.

— Szabó Károly magyar bibliographiai munkájából kivonva. —

1. Kalendárium. Bártfa. 1601.
2. Halotti beszéd Rákóczi Zsigmond felett, Ecseden. Nagy-Szombat, 1603. 4-r.
3. Pázmány Péter. Kempis Tamásnak a Krisztus követéséről négy könyvei. Bécs, 1604. 4-r.
4. Rimai János és Balassa Bálint versei. Lőcse, 1604. 12-r.
5. Szárászi Ferencz. Catechesis. Várad, 1604. 8-r.
6. Hodászi Lukács. Halotti beszéd Báthori István felett. H. n. 1605. 8-r.
7. Bocskai István Apológiája. Bártfa. 1608.
8. Bocskai István Apológiája. Hanau, 1608.
9. Alvinczi Péter. Egy tetetes, neve vesztett Pápista embertoel, S. T. D. P. P. től küldetett színes öt Levelekre rend szerint való Feleleti. Debreczen, 1609. 8-r.
10. Szegedi Dániel Magyar prédikációi. Várad, 1609. 4-r.
11. Veresmarti Mihály. Tanácskozás, mellyet kelljen a különböző vallások között választani. Pozsony, 1611.
12. Pázmány Péter. Egy tvdakozo Praedikator nevevel iratot eot level. Pozsony, 1613.
13. Practica Aritmetica. Az az Szám vető Tábla. Debreczen, 1614.
14. (Alvinczi Péter). Lelki orvosság. H. n. 1614.